

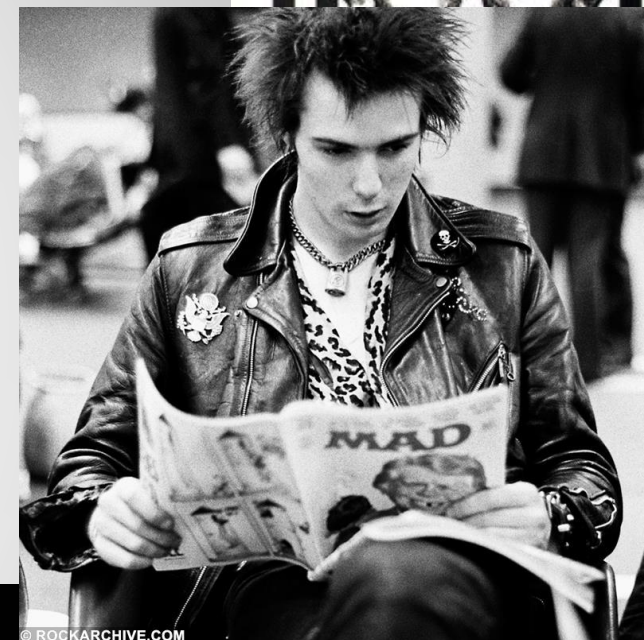
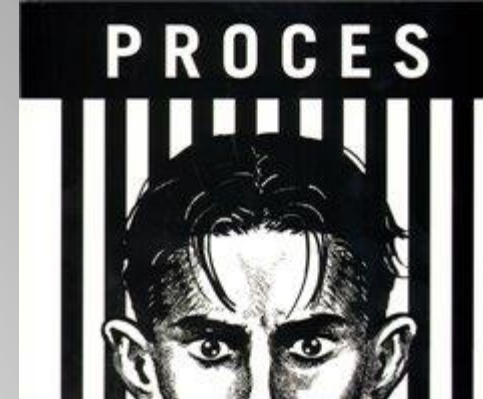
Kulturní studia

bakalářský studijní program

Ústav věd o umění a kultuře
Filozofická fakulta
Jihočeská univerzita
www.ff.jcu.cz

- nový obor, který se na západních univerzitách naplno prosadil v 90. letech 20. století pod názvem **Cultural Studies**
- **multidisciplinární obor**, který věnuje pozornost moderní a současné kultuře v jejích sociokulturních a politických souvislostech, který zkoumá dopad kulturních produktů na společnost, civilizaci i jednotlivé vnímatele
- obor, který se věnuje vysokému umění i populární a masové kultuře, subkulturám, médiím v jejich současné podobě (sociální sítě, dezinformace), proměnám volného času, sportu či módy

Co to jsou Kulturní studia?

Co budete studovat?

- **Teorie kultury** v předmětech jako Kulturalní teorie, Etnologie, Sémiotika nebo Metody kulturní historie.
- **Estetiku a dějiny moderního umění** v předmětech jako Estetika filmu, Teorie umělecké kritiky, Estetika divadla, Fenomén kýče ad.
- **Dějiny populární kultury** v předmětech jako Vývojová poetika a sémantika populární kultury, Velké desky 60. a 70. let ad.
- **Mediální komunikaci** v předmětech jako Základy mediální komunikace, Masová kultura a mediokracie či Praxe v tištěných médiích.
- **Moderní dějiny ze sociokulturní perspektivy** v předmětech jako Střední Evropa v moderních dějinách, Kulturní dějiny smrti, Problematika národnostních menšin ve střední Evropě, Tělo v moderní kultuře ad.

Jaké **knihy** vás budou studiem provázet?

- Barthes, Roland: *Mytologie*. Praha: Dokořán, 2004.
  - Bartlová, Milena, ed.: *Pop History. O historické věrohodnosti románů, filmů, komiksů a počítačových her*. Praha: Lidové noviny, 2003.
  - Burke, Peter: *Co je kulturní historie?* Praha: Dokořán, 2011.
  - Davies, Norman: *Evropa: Dějiny jednoho kontinentu*. Praha: Academia a Prostor, 2005.
  - Fiske, John: *Jak rozumět populární kultuře*. Praha: Akropolis, 2017.
  - Johnson, Paul: *Dějiny 20. století. Voznice – Praha: Leda, 2014.*
  - Křen, Jan: *Dvě století střední Evropy*. Praha: Argo, 2005.
  - Monaco, James: *Jak číst film: Svět filmu, médií a multimédií*. Praha: Albatros, 2006.
- ad.
- viz též [doporučená literatura pro uchazeče](#)

Jaké **bakalářské práce** se píší na Kulturních studiích?

- Sociální sítě a jejich role v současném světě
- Blízká setkání pátého druhu. Současné sci-fi filmy a reprezentace střetu s jinými civilizacemi
- True crime a média: Kdo je produkuje a proč je konzumujeme
- Memes jako kultura sama o sobě
- Láska na obrazovce: Sémiotická analýza televizních reality show
- Dobrovolní hasiči - přežitek z dob minulých nebo fenomén dnešní doby?
- Rape Culture v Česku: reprezentace sexuálního násilí v českých médiích, umění a popkultuře
- Fenomén minipivovarů: Sémantická analýza reklamních strategií a pивní kultura v jižních Čechách
- Tetování v průběhu času
- Fanouškovství jako aktivní konzumace kultury
- Zobrazení kriminálních zločinců ve filmové produkci 20. a 21. století na příkladu Bonnie & Clyde a Teda Bundyho

atd. atd.

Další **otázky** a kde najít odpověď?

- Co obnáší přijímačky? Kdo bude přijatý bez nich?
  - viz [Kulturní studia – informace](#)
- Kdo vás bude učit?
  - viz [Oddělení kulturních studií, Ústav věd o umění a kultuře, FF JU JU](#)
- Kdo všechno u nás studoval a co dnes naši absolventi*ky dělají?
  - viz [Studovali u nás](#)

Více o programu Kulturní studia se lze dočíst v rozhovoru s ředitelem Ústavu věd o umění a kultuře prof. Petrem Bílkem

Na YouTube najdete též Podcast Jihočeské univerzity, v jehož první epizodě mluvil Petr Bílek o popkultuře, kulturních studiích a generaci Z

CO JSOU KULTURNÍ STUDIA?

Od zimního semestru má Filozofická fakulta nový Ústav věd o umění a kultuře. Vznikl sloučením dvou menších ústavů a sdružuje tři vědecká pracoviště – Oddělení dějin umění, Oddělení estetiky a Oddělení kulturních studií.

Aprávě o kulturních studiích jsme si povídali s ředitelem nového ústavu, profesorem Petrem A. Bílkem, který vyučuje na Oddělení kulturních studií FF JU a současně působí také na Ústavu české literatury a komparatistiky FF UK v Praze. V hlavním městě sice trvale žije, cesty do Českých Budějovic si přý ale vyložené užívá. „Filozofická fakulta JU byla první v republice, která začala kulturní studia vyučovat, a tím mi splnila dlouholetý sen. České prostředí se tomuhle oboru dlouhou dobu bránilo, nechťelo si sem nechat zavíčet nějakou módní anglosaskou záležitost. Dnes se už kromě nás vyučuje také v Olomouci,“ vysvětluje literární teoretik Bílek. I z důvodu obecné nedůvěry se tehdejší, a stále ještě dobíhající, magisterský obor jmenuje Literární-historická studia. Obor byl původně vyučován na Ústavu bohemistiky, postupně ale vznikl malý samostatný Ústav kulturních studií a přibyl bakalářský obor Kulturní studia. Magisterský program je již nově akreditován jako Kulturní studia. Chybí tak jen doktorský program, se kterým se výhledově také počítá.

DETEKTIVKA NENÍ ODPAD

Podle Petra A. Bílky jsou kulturní studia oborem budoucnosti na poli humanitních předmětů. „Probíhá generační obměna, studenti jsou jiní než před deseti lety. A právě tehle obor má potenciál zaujmout, aniž by

Obor bourá přežití kategorie takzvaného vysokého a pokleslého umění.

byl povrchní. Přináší nové úhly pohledu mím sením vysoké kanonické kultury s kulturou populární a masovou, klade důraz i na materiální stránku věci. Kultura přece není jen vyzařování ducha, ale také něco, co něco stojí, co se v nějaké materiální formě uchovává. co nám vstupuje do životů,“ vysvětluje Bílek. Kulturní teoretiky tak zajímá, kolik měl film diváků, v jakém nákladu vyšla kniha a rozhodně se nebrání takzvanému pokleslému umění. „Spousta filmů nenabízí estetickou hodnotu, ale zároveň jsou společenským jevem, který svědčí o diváckém vkusu, o chytře použitých komerčních strategiích a tak dále,“ tvrdí Bílek, který si na kulturních studiích cení právě toho, že se jim daří bourat přežití kategorie takzvaného vysokého a pokleslého umění. „Nelze přece vnímat romány Arthura Conana Doylea jako odpad jen proto, že se jedná o detektivku, mimochodem kvalitně psanou a velmi vypovídající o viktoriánské Anglii,“ uvažuje. Obor také narušuje zažitou představu, že vědec musí být odborníkem na jednu oblast a do jiné si netroufá. Komparatistický přístup nutí vědce pohybovat se v celé sféře kultury, i když to pro někoho může zavánět diletantstvím.

CO SI VZÍT NA PUSTÝ OSTROV

„Na současné společnosti mi vadí, jak snadno přijímá i ty nejtupější a zcela ledabyly naservírované významy. Nejsme ochotní či schopni si připustit, že věci jsou složitější,

a ty proto zvýhodní, se mi nelíbí. Současní studenti tady budou působit dalších čtyřicet let aktivního života, a který z politiků dohlédne, jaký typ vzdělání bude v tu dobu potřeba?“ upozorňuje. Z uplatnění absolventů kulturních studií Petr A. Bílek obavy nemá. První možnosti je pochopitelně akademická kariéra. Už bylo zmíněno, že struktura oboru zatím chybí doktorské stu-

ultrafe Petr A. Bílek bor budoucnosti

„Právě kritické i ze základních zce, který projev Kromě schop je podle Bílky zni pro kulturu. e fanoušek rytíř-punkové muzi- i si ho vybavíme znost s kulturou or stále striktně acích zkoušek. slyšet je mluvit. é jediné dílo ou vzali na pustý : zaskočených, o má zrovna hod- o dnešní uchaze- ou dvou kliknutí. ovou zkušenost ňuje Bílek, pro y i zajímavou iu mladých lidí.

i nutně musí bude. Enormní oborech v posled- uje potřebám zni trh přesyacen mi? „Předsta- á určité obory,

dium, ale část studentů pokračuje na české literatuře, jini mří do Prahy na Filozofickou fakultu nebo Fakultu humanitních studií UK. Absolventi se přý díky flexibilnímu a univerzálnímu vzdělání uplatní i jinde. „Náš student má široký rozhled, komunikační schopnosti, empatii a rozumí fungování významů,“ tvrdí Bílek a jako netradiční příklad uvádí absolventku, která pracuje jako letuška u dubajských Emirates. Pokud by vás kulturní studia lákala, přijďte se podívat na jakoukoli přednášku nebo zábavné Odpoledne s humanoidy. ●

Text: Miroslav Vlasák
Foto: archiv Petra Bílky

